

Bratislava 19. mája 2022

Vaša Excelencia, vážená pani prezidentka
Zuzana Čaputová,

s prekvapením a sklamaním vnímame verejné útoky na Vaše rozhodnutie vyznamenať troch mladých ľudí, ktorí v zápase s komunizmom priniesli tú najvyššiu obeť - vlastný život. Predpokladáme, že práve tieto útoky viedli k vyjadreniu Vašich pochybností ohľadne správnosti ich ocenenia.

Použité argumenty, ktoré sa v posledných dňoch objavujú v médiách, sú však podľa nášho presvedčenia do veľkej miery v línii politického naratívu tých, ktorí boli súčasťou komunistického zriadenia. Toho zriadenia, ktoré týchto troch mladých ľudí poslalo na smrť. A zároveň toho zriadenia, ktorého významný predstaviteľ (Alexander Dubček), je v podobe ceny udeľovanej v jeho mene každoročne verejne pripomínaný napriek jeho aktívnemu pôsobeniu v štruktúrach komunistickej strany v najhoršom období jej vládnutia. Naviac, články v médiách, ktoré tieto naratívy prevzali, boli prevažne zovšeobecňujúce a nedávali priestor faktom a historickému výskumu.

Vytvára sa tak nielen negatívny obraz o Bielej légii ako organizácii, ktorá zohrala nepopierateľnú úlohu v zápase s komunizmom, ale vôbec vo vzťahu ku kresťanskému disentu ako takému (ako najvýznamnejšiemu protikomunistickému spoločenstvu na území Slovenska), ktorý od 50. rokov minulého storočia udržiaval živou myšlienku demokracie a slobody.

Odmietame fašizmus a nacizmus rovnako ako všetky totalitné ideológie (čo vyjadruje nielen zloženie správnej rady nadácie ale aj jej dlhodobá činnosť) a zdôrazňujeme, že protikomunistický odboj bol bojom za slobodu viery a za základné demokratické hodnoty. Anton Srholec, Konfederácia politických väzňov Slovenska, Zväz protikomunistického odboja, či Ústav pamäti národa ako štátna inštitúcia, si v spolupráci s nami každoročne pripomínali či pripomínajú pamiatku týchto obetí.

Vedúci Katedry histórie na Pedagogickej fakulte UK v Bratislave profesor Róbert Letz vo svojej knižnej práci Odkaz živým jasne poukazuje na pozíciu skupiny Tunegovcov k totalitám a odmietnutiu oboch ideológií, fašistickej, resp. národno-socialistickej, ako aj komunistickej.

Pravda a fakty nepustia. Sme presvedčení, že historici musia pracovať s faktami a informáciami. Zatiaľ sme sa však dozvedeli len o predpokladoch, ktoré vytvárajú v niektorých postojoch kontroverzie. Paušalizovanie viny len za to, že niekto niekde bol, nemôže z týchto domnienok vytvárať vinu.

Nevyhýbame sa poznaniu pravdy, práve naopak. Ak sú akékoľvek dôkazy proti A.Tunegovi, A.Púčikovi a E.Tesárovi, radi sa ich dozvieme. Aj preto v najbližších týždňoch pripravíme odbornú diskusiu, ktorá pomôže vnieť do problematiky viac svetla.

Spochybňovanie obetí komunistickej totality pod rôznymi zámienkami je nebezpečným javom súčasnosti. Aj práve preto sa práca našej nadácie, vychádzajúc z minulosti, sústreďí na vedenie mladej generácie k dodržiavaniu ľudských práv, slobody a demokracie.

Vieme, že toto je náš spoločný záujem, a preto Vám naďalej zostávame plne k dispozícii pri jeho naplňaní.

S úctivým pozdravom,

Ján Figel'

Predseda

a členovia správnej rady Nadácie Tunegu, Púčika a Tesára